

Studentoppgaver og publisering i Tidsskriftet

Det er verdifullt at studenter publiserer sine selvstendige oppgaver i omarbeidet form i Tidsskriftet, men veien fra oppgave til artikkel kan være tung. Forutsetningen for et vellykket resultat er at veilederen deltar aktivt i hele prosessen.

Alle medisinstudenter i Norge skriver en selvstendig oppgave i løpet av studiet. Det kan være en litteraturstudie eller et mindre forskningsprosjekt, og utføres under veiledning av en fakultetsansatt forsker. Mange studenter legger ned et betydelig arbeid i oppgaven, og trolig er oftest utbyttet stort på flere områder. Det gjelder blant annet trening i å vurdere originaldata, samle og skape oversikt i et komplisert felt og å fremstille det skriftlig. Tidsskriftet har oppmuntret til at utvalgte studentoppgaver omarbeides og publiseres (1), både for å gi studenter trening i å publisere, men også fordi mange oppgaver omhandler temaer som utvilsomt er av interesse for norske leger. En del slike artikler er allerede publisert.

Men studentene opplever nok noen ganger veien som skuffende lang og tung fra et oppgavemanuskript på 20–30 sider til en artikkel som kan aksepteres i Tidsskriftet. Dette er kanskje ikke så rart. Det er for det første vesentlige forskjeller mellom en studentoppgave og en artikkel som er klar for publisering. Oppgavearbeidet bør være *prosessorientert* mer enn *produktorientert* – det er læringen underveis som er det avgjørende, ikke det ferdige resultatet. I så måte atskiller oppgavearbeidet seg vesentlig fra det å skrive en artikkel for publikasjon i et vitenskapelig tidsskrift. For det andre er det urimelig å vente at en student på noen få måneder skal mestre en skriveprosess som mange doktorgradskandidater knapt mestrer etter 3–4 år.

Å få et manuskript refusert etter mye arbeid er tung kost for en ung og sårbar skribent, og burde kunne unngås hvis veilederen er seg sitt ansvar bevisst. Første trinn for veilederen er å vurdere om temaet er av tilstrekkelig interesse. Selv om det selvfølgelig ikke gis garantier om trykning – alle artikler går gjennom en prosess med vurdering av eksterne sakkyndige – er det fornuftig å konferere med redaksjonen før man setter i gang. Neste trinn må være å vurdere om oppgaven har tilstrekkelig faglig tyngde. Det blir fort for mye for en student i vanlig studiehverdag å gjøre ytterligere studier eller forsøk – ho-

vedarbeidet må være å forkorte, omstrukturere og forbedre den skriftlige fremstillingen. Veilederen må også vurdere om studenten har forutsetninger for å stå løpet ut. Hvis vedkommende fortsatt har store problemer med en rimelig presis og logisk skriftlig fremstilling, og fortsatt strever med å få oversikt over feltet, kan det være å gjøre vedkommende en bjørnetjeneste å oppmuntre til å gå videre mot en artikkel. Hvis det er aktuelt å gå videre, må veilederen drøfte med studenten hva av alt stoffet i oppgaven som er det vesentligste å få med. «Hvilket budskap vil du formidle?» «Hvem er egentlig publikum?» «Hvordan er det best å si det for å nå ditt publikum?» En tilstrekkelig hardhendt seleksjon er vanskelig for en uerfaren å foreta på egen hånd. Det blir deretter alltid nødvendig med flere runder med utkast frem og tilbake mellom veileder og student. Helst må de ta seg tid til å sitte sammen for å gå gjennom utkast – ikke bare kommunisere elektronisk. Veilederen må også påse at de mange «kjedelige» detaljene som skal være korrekt i en tidsskriftartikkel – som riktig format på referanser, tabeller og illustrasjoner – er i orden.

Første bud for et vellykket resultat er altså at veilederen er villig til å gå inn med betydelig innsats – kanskje mer enn under selve oppgavearbeidet. Men da kan til gjengjeld resultatet bli bra – både for studenten, som får sitt første arbeid på trykk, og for veilederen, som kanskje har rekruttert en ung lege til sitt fag. I alle fall har veilederen bidratt til å gjøre Tidsskriftet til et organ også for studentene – som er morgendagens skrivende leger. Uten dem, intet *Tidsskrift for Den norske lægeforening*. Hvor gode studentene skal bli både som leger og skribenter, avhenger mer av hvilken innsats vi som er lærere legger i deres utdanning enn av studieplaner og økonomiske rammer.

Per Brodal

p.a.brodal@basalmed.uio.no
Anatomisk institutt
Universitetet i Oslo
Postboks 1105 Blindern
0317 Oslo

Litteratur

1. Westin S, Brodal P. Tidsskriftet også for studentene? Tidsskr Nor Lægeforen 1998; 118: 2935.

○